Motie van de gemeente Land van Cuijk

Titel motie: Wegnemen belemmeringen en versterken Rijksregie en ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen

Datum indiening: 17 september 2026

Aanleiding en toelichting
Gemeenten staan voor de belangrijke opgave om uitvoering te geven aan het woonwagen- en standplaatsenbeleid en daarmee invulling te geven aan de verantwoordelijkheid die voortvloeit uit het mensenrechtelijk kader en het nationale beleidskader van het Rijk. In de praktijk blijkt dat de realisatie van woonwagenstandplaatsen complex, tijdrovend en kostbaar is. Gemeenten lopen daarbij tegen juridische, planologische, financiële en praktische knelpunten aan.

Een **specifiek knelpunt** betreft de toepassing van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) bij de herplaatsing van bestaande woonwagens. VRO heeft ambtelijk aangegeven dit knelpunt te herkennen en te bezien hoe dit in een voorgenomen wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) kan worden opgelost. De precieze uitwerking, reikwijdte en planning zijn nog niet formeel vastgelegd.

Bij de herplaatsing van een bestaande woonwagen gaat het om het opnieuw plaatsen van een bestaand bouwwerk. Voor het technische eisenniveau van die woonwagen is daarom het rechtens verkregen niveau relevant. Een nieuwe kwaliteitsborging bij herplaatsing kan in die situatie leiden tot extra kosten, administratieve lasten en vertraging, terwijl de woonwagen ook na verplaatsing aan de toepasselijke technische voorschriften van het Bbl moet voldoen en voor de standplaats daarnaast een omgevingsplanactiviteit vereist kan zijn.

Daarnaast lopen gemeenten tegen **bredere knelpunten** aan. De huidige uitvoeringstermijnen van de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (RHA) sluiten onvoldoende aan bij de uitvoeringspraktijk, de financiële ondersteuning vanuit het Rijk is ontoereikend en er is behoefte aan meer landelijke regie en ondersteuning. Hierdoor dreigt vertraging van projecten en bestaat het risico dat gemeenten worden geconfronteerd met terugbetalingsverplichtingen terwijl zij nog bezig zijn de opgave zorgvuldig uit te voeren.

Constaterende dat:
- Nederland kampt met een groot tekort aan woonwagenstandplaatsen en betaalbare woonwagens;
- gemeenten bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen worden geconfronteerd met beperkte capaciteit en uiteenlopende juridische, planologische, maatschappelijke en bestuurlijke vraagstukken;
- de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) van toepassing is op het plaatsen van woonwagens;
- het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening het knelpunt bij de herplaatsing van bestaande woonwagens ambtelijk heeft herkend en heeft aangegeven hiervoor een oplossing te willen betrekken bij een voorgenomen wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), terwijl de precieze uitwerking, reikwijdte en planning daarvan nog niet formeel zijn vastgelegd;
- bestaande woonwagens die rechtmatig op een andere standplaats hebben gestaan bestaande bouwwerken zijn, waarbij voor het technische eisenniveau het bestaande kwaliteitsniveau relevant is;

- een nieuwe technische beoordeling onder de Wkb bij herplaatsing kan leiden tot extra kosten, administratieve lasten en vertraging;
- de uitvoeringstermijnen van al toegekende RHA-subsidies onvoldoende aansluiten op de feitelijke uitvoeringspraktijk;
- de beschikbare Rijksbijdragen slechts een beperkt deel van de werkelijke kosten dekken, terwijl gemeenten en woningcorporaties worden geconfronteerd met aanzienlijke financiële tekorten.

Overwegende dat:

Specifiek knelpunt (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen)

- het opnieuw plaatsen van een bestaande woonwagen het herplaatsen van een bestaand bouwwerk betreft, waarbij voor het technische eisenniveau het bestaande kwaliteitsniveau relevant is;
- een nieuwe technische beoordeling onder de Wkb in die gevallen geen aantoonbare meerwaarde heeft voor de bouwkwaliteit of veiligheid, maar wel tot extra kosten, administratieve lasten en vertraging kan leiden;
- deze belemmeringen een doelmatige benutting van bestaande woonwagens in de weg kunnen staan;

Bredere Knelpunten (Ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen)

- zonder voldoende landelijke ondersteuning en regie het risico bestaat dat de uitvoering van de woonwagenopgave tussen gemeenten sterk uiteenloopt;
- woonwagenstandplaatsen onderdeel zijn van de bredere volkshuisvestelijke en woningbouwopgave;
- het Rijk een belangrijke verantwoordelijkheid draagt voor het realiseren van de nationale opgave rond woonwagenstandplaatsen en het waarborgen van gelijke behandeling van woonwagenbewoners.

Spreekt uit dat:

- de realisatie van voldoende woonwagenstandplaatsen een nationale opgave is, waarbij onnodige belemmeringen voor de herplaatsing van bestaande woonwagens moeten worden weggenomen en gemeenten behoefte hebben aan voldoende Rijksregie, financiële ondersteuning, passende uitvoeringstermijnen en deskundige uitvoeringsondersteuning.

Oproep aan het VNG-bestuur

1. bij het kabinet te bepleiten dat het voornemen om het verplaatsen en opnieuw plaatsen van bestaande woonwagens die rechtmatig op een andere standplaats hebben gestaan vergunning- en meldingsvrij te maken daadwerkelijk wordt opgenomen in de voorgenomen wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), onverminderd een eventueel vereiste omgevingsplanactiviteit voor de standplaats;
2. daarbij als uitgangspunt te hanteren dat het rechtens verkregen kwaliteitsniveau van deze bestaande woonwagens wordt gerespecteerd en dat daarom bij herplaatsing geen nieuwe kwaliteitsborging op grond van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) wordt verlangd;
3. zich ervoor in te zetten dat de voorgenomen wijziging van de regelgeving zodanig wordt vormgegeven dat herplaatsing van bestaande woonwagens niet langer wordt belemmerd door onnodige technische toetsing en daarmee samenhangende kosten;
4. richting het kabinet en de Tweede Kamer te bepleiten dat het Rijk een sterkere landelijke regierol op zich neemt bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen, waaronder het bevorderen van uniforme kaders, kennisdeling, uitvoeringsondersteuning en continuïteit van beleid;
5. richting het kabinet te bepleiten dat het Rijk substantieel aanvullende financiële middelen beschikbaar stelt voor de realisatie van woonwagenstandplaatsen, zodat gemeenten en

woningcorporaties niet onevenredig worden belast met de aanzienlijke tekorten die momenteel optreden;

6. zich in te zetten voor een generieke verlenging van de uitvoeringstermijnen van al toegekende RHA-subsidies voor woonwagenstandplaatsen met ten minste vijf jaar, dan wel een vergelijkbare generieke regeling die voorkomt dat gemeenten op korte termijn worden geconfronteerd met terugbetalingsverplichtingen, en dat het Rijk zich in de tussentijd terughoudend opstelt bij terugvordering van reeds verstrekte middelen;
7. bij het Rijk aan te dringen dat binnen de bestaande landelijke uitvoerings- en ondersteuningsstructuren voldoende specifieke kennis, expertise en ondersteuning beschikbaar is voor gemeenten bij juridische, planologische, financiële en beleidsmatige vraagstukken rond de realisatie van woonwagenstandplaatsen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Burgemeester en wethouders,

de secretaris,

Johan Postma

de burgemeester,

Marieke Moorman

De motie

Wegnemen belemmeringen en versterken Rijksregie en ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen

wordt mede ingediend door de gemeente	Maastricht
Namens het college van burgemeester en wethouders	
Datum	16 september 2027
Handtekening	
Naam en functionaris burgemeester	Wim Hillenaar burgemeester

Z/24/189926 D/26/2459393

De motie

Wegnemen belemmeringen en versterken Rijksregie en ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen

wordt mede ingediend door de gemeente 's-Hertogenbosch

Namens het college van burgemeester en wethouders

Datum 16 september 2026

Handtekening

Naam en functionaris Pieter Paul Slikker, wethouder

Z/24/189926 D/26/2459393

De motie

Wegnemen belemmeringen en versterken Rijksregie en ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen

wordt mede ingediend door de gemeente ....Hoorn.....

Namens het college van burgemeester en wethouders

Datum ....15-9-2026.....

Burgemeester en wethouders gemeente Hoorn

De secretaris

.....

de burgemeester

.....

Z/24/189926 D/26/2459393

Bijlage bij de motie

Wegnemen belemmeringen en versterken Rijksregie en ondersteuning bij de realisatie van woonwagenstandplaatsen

De motie van de gemeenten Land van Cuijk, ’s-Hertogenbosch, Maastricht en Hoorn wordt mede ondersteund door de gemeenten

- Alkmaar
- Etten-Leur
- Hof van Twente
- Maashorst
- Purmerend
- Roerdalen
- Soest
- Zutphen